

Sygn. akt V CSK 138/13

## POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa S. Spółki z o.o. w Z.

przeciwko A. K.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 12 grudnia 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 18 października 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i  
zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3600 ( trzy  
tysiące sześćset ) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Pozwany A. K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 18 października 2012 r., zaskarżając go w części zasądzającej od niego na rzecz powoda – S. Spółki z o.o. w Z. kwotę 407 132 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 czerwca 2011 r. i oddalającej w tym zakresie jego apelację od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 19 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w orzeczeniu z 19 lipca 2012 r. utrzymał w całości w mocy swój wyrok zaoczny, zasądzający od pozwanego na rzecz powoda resztę wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych w kwocie 411 312 zł z ustawowymi odsetkami od 13 czerwca 2011 r. Sąd drugiej instancji zmienił ten wyrok o tyle, że wyrok zaoczny utrzymał w mocy jedynie do kwoty 407 132 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 czerwca 2011 r., oddalił powództwo w pozostałej części i oddalił dalej idącą apelację pozwanego, który zaskarżył w całości wyrok Sądu pierwszej instancji. Podstawą rozstrzygnięcia były ustalenia, zgodnie z którymi strony wiązała zawarta 22 grudnia 2010 r. umowa o roboty budowlane polegające na wykonaniu według dokumentacji projektowej konstrukcji stalowej i dachu hali widowiskowo-sportowej w G. Umowa przewidywała dla powoda wynagrodzenie ryczałtowe. W chwili jej zawierania zmieniona już została decyzja o zatwierdzeniu projektu budowlanego i pozwoleniu na budowę z lipca 2010 r., w oparciu o założenia której powód składał ofertę. Mimo zapisu w umowie, powód przy jej zawarciu nie otrzymał dokumentacji. W toku realizacji tej umowy, w marcu 2011 r., nastąpiła kolejna zmiana projektu, potwierdzona trzecią decyzją administracyjną o zatwierdzeniu zmian projektowych inwestycji. Powód wykonał swoje roboty w sposób uwzględniający wszystkie zmiany wprowadzone do projektu i zatwierdzone przez władze budowlane. Zmiany te ujęte były także w aneksach do umowy łączącej inwestora z wykonawcą, którym był pozwany. Natomiast w stosunkach między stronami (powód był podwykonawcą pozwanego) zmiany projektowe nie spowodowały rewizji treści umowy, mimo że ich skutkiem było znaczne - w stosunku do założeń ofertowych - zmniejszenie ciężaru konstrukcji stalowej wykonywanej przez powoda. Pozwany odmówił zapłaty części umówionego wynagrodzenia powołując się na wykonanie robót niezgodnie z projektem, w oparciu o który powód składał ofertę. Już po wykonaniu umowy

pozwany złożył oświadczenie o odstąpieniu od niej i naliczył kary umowne. Sądy uznały, że odstąpienie nie było skuteczne, a same roboty wykonane zostały terminowo i - w swej istocie - prawidłowo. Zarzuty oparte na założeniu, że powód powinien był zrealizować prace według nieobowiązującego projektu Sądy uznały za nieuzasadnione, zaś inny rozmiar robót, będący konsekwencją przeprojektowania inwestycji oceniły jako nie mający wpływu na wielkość wynagrodzenia ryczałtowego. Korekta wyroku dokonana przez Sąd odwoławczy spowodowana była jedynie koniecznością usunięcia błędu powstałego przy odliczaniu od należnego powodowi wynagrodzenia świadczeń częściowych, spełnionych przez pozwanego na etapie realizacji umowy.

Skarga kasacyjna pozwanego została oparta na obu podstawach z art. 398<sup>3</sup> § 1 k.p.c. Skarżący zarzucił znaczące dla rozstrzygnięcia sprawy uchybienia procesowe odnoszące się do art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 378 § 1, art. 382 i art. 391 § 1 k.p.c. oraz błędną wykładnię art. 632 k.c. w zw. z art. 656 § 1 k.c., jak również niewłaściwe zastosowanie art. 628 § 1, art. 629 i art. 56 k.c.

We wnioskach domagał się uchylenia wyroku w zaskarżonej części i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach postępowania zażaleniowego; ewentualnie jego zmiany przez uwzględnienie w całości apelacji pozwanego.

Powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także droga eliminacji orzeczeń dotkniętych nieważnością i w sposób oczywisty nieprawidłowych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia rozstrzygnięć nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą

kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia jego skargi przyczyną przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., to znaczy wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, ujętego w pytaniu, czy w przypadku zapisania przez strony w treści umowy o roboty budowlane, że za jej realizację przysługiwać będzie wykonawcy wynagrodzenie określone ryczałtowo, dopuszczalne jest proporcjonalne zmniejszenie tegoż wynagrodzenia w sytuacji, gdy wykonawca wydał przedmiot co do zasady odpowiadający rodzajowo przedmiotowi opisanemu w treści umowy, jednakże na jego wykonanie zużył znacznie mniej materiału, aniżeli pierwotnie zakładano; a w związku z tym, kiedy można przyjąć, że roboty nie zostały wykonane w całości, czy należy brać pod rozwagę ilość zużytego materiału na realizację umowy, czy też samo wykonanie przedmiotu odpowiadającego rodzajowo przedmiotowi umowy powinno zostać uznane za wykonanie robót budowlanych w całości.

Zagadnienia, których wyjaśnienie skarżący uważa za istotne nie spełniają wymaganych kryteriów, to znaczy nie dotyczą abstrakcyjnie ujętych kwestii nowych, nierozwiązanych dotąd w orzecznictwie, ważnych dla rozwoju prawa, bądź też o precedensowym charakterze. Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne skarżący powinien wskazać wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie przedstawionego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia wniesionej skargi (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 września 2012 r., II CSK 180/12, nie publ. poza bazą Lex 1230170). Powołane przez skarżącego wypowiedzi komentatorów i judykatury nie potwierdzają występowania rozbieżności, które wymagałyby rozważenia przez Sąd Najwyższy, odnoszą się bowiem do dwóch zupełnie różnych stanów faktycznych i stąd wynika różnica między nimi. Poglądy komentatorów, którym odpowiada stanowisko Sądu Apelacyjnego, podkreślają niezmiennosc wynagrodzenia ryczałtowego i ryzyko, jakie płynie z tej jego cechy dla stron umowy,

w wyjątkowych tylko wypadkach zmniejszane postanowieniem zawartym w art. 632 § 2 k.c. i to wyłącznie na korzyść wykonawcy. Rozważania dotyczą wypadku, kiedy umowa zostaje wykonana. Natomiast wyrok z 1984 r. dotyczy zupełnie innej sytuacji – określa sposób rozliczenia umowy niewykonanej w całości, wobec czego wyrażone w nim stanowisko nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym, który podlega ocenie w rozpatrywanej sprawie, a którego istotą jest wykonanie przez powoda powierzonych mu robót w całości i w zgodzie z ostatecznym projektem. To, że projekt ulegał zmianie w trakcie realizacji umowy, powodując zmniejszenie ilości materiału potrzebnego do wykonania robót, nie oznacza wykonania części robót, skoro wyczerpuje całość zadań budowlanych ciążących na powodzie.

W tym stanie rzeczy brak podstaw do stwierdzenia, że w sprawie występuje powołana przez pozwanego przyczyna przemawiająca za przyjęciem jego skargi kasacyjnej do rozpoznania. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zachodziły inne przesłanki przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. W konsekwencji Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 398<sup>21</sup> k.p.c. w zw. z art. 391 § 1, art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 7 i § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst. jedn. Dz.U. z 2013 r., Nr 461).

aw

jw